

Като наследници на тракийския етнос днес могат да се посочат власите, каракачаните и грузи общности на Балканите и у нас.

Славянската мегаетническа общност се формира още през I хилядолетие пр. Хр. североизточно от Карпатите. Както и траките, славяните са индоевропейски народ. През I век се формират 3-те клона на славянството - западен (полабци, балти, венеди, лужички сорби, кашуби и др.), източен (анти) и южен (склавини, смоляни и др.). В началото на VII в. славяните вече дават облика на населението на Балканите. Тяхната численост в българските етнически територии е достигала около 500000 души, с което се обяснява днешният славянски облик на езика и културата на българския етнос.

Третият основен компонент на българския етнос на Балканите са прабългарите (протобългарите). Според проф. В. Бешевлиев (1981), това е общо наименование на множество племена, чието произход все още не е изяснен напълно по субективни причини. Много автори ги отнасят към алтайските народи, но не са малко и тези, които смятат прабългарите за уралски народ или пък за кавказки. Съществуването на множество подобни хипотези се дължи навярно на доста общите черти между културите на народите от посочените общности. Факт обаче е, че прабългарите са древен народ, който е достигал до високо равнище на културното си развитие и е бил в основата на много държави и етноси в миналото. Появата им на Балканите датира още от II - III в., а през V в. част от тях се заселват в Северна Италия и днешна Унгария. Езикът на прабългарите се е говорил в земите ни до XII в. Днес той е съхранен в най-чист вид в езика на чувашите. Според редица автори преки наследници на прабългарите днес са капанците, обитаващи Разградския регион, и гагаузите, обитаващи северното Черноморие и Бесарабия.

В средата на XIV в. числеността на българския етнос на Балканите е достигала около 2.5 млн. души.

От средата на XIV в. демографското и културното развитие на българите е силно повлияно от османските турци. Поради миграциите и големите човешки жертви българите намаляват до около 1 млн. души в края на XV в. (Томев, 1974; Аркадиев, 1986 и др.). Едва след стопанските и политическите промени в Османската империя от края на XVII в. се създават по-благоприятни условия за културното, стопанското и демографското развитие на българския етнос. Това се отразява и в относително бързото нарастване на неговата численост. В средата на XIX в. на Балканите са живеели между 4 и 5 млн. българи (Бое, 1838; Венелин, 1838; Шафарик, 1842; Робер, 1844; Врето, 1852, и др.). Според А. Убичини (1851) българите са представлявали в